

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ, Ο ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

(Κατ' αφήγησιν του συντρόφου του ήραικου κλέφτη, Φραγγίστα)

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

ΥΓΧΡΟΝΩΣ γιά νά δείξη τήν περιφρόνησί του στον 'Αλή πασά έβριζε και έλασσημούσε, μπροστά σ' έλους τά γένεια του, βριαιά τρομερή, τούς καιρούς έκέεινους, γιά τούς 'Οθωμανούς.

'Η δράσις αυτή του Κατσαντώνη, ή τέσο έντονη και τολμηρή, έφτασε τέλος και σ' ατία του τυράννου τής 'Ηπειρού 'Αλή πασά.

'Ο 'Αλής λυσσοῦσε έναντίον του Κατσαντώνη. Είχε κάμει ώς τή στιγμή ό,τι μπορούσε γιά νά τόν έξοντώση. Μόλις έμπαθε λοιπόν τή νέα του δράσι, άφρσισε άπό τή λύσσα του.

Τό κακό είχε πεία παραγίνει. Υπήρχε σοβαρός κίνδυνος νά επαναστατήσουν οι σκλαβοῦμενοι 'Ελληνες.

Κάλεσε λοιπόν, ό 'Αλής έναν από τούς περιφημότερους πολεμάρχους του, τό φανερό και τρομερό Βεληγκέκα και τού άνέθεσε τήν έξόντωσι του Κατσαντώνη.

"Ήταν Μαΐας του 1807.

—'Η τόν Κατσαντώνη ή τό κεφάλι σου!

είπε ό 'Αλή πασάς στό Βεληγκέκα.

Κι' ό Βεληγκέκας, ό τρομερός Βεληγκέκας, ύποσχέθηκε νά σύρη στά Γιάννενα οιδεροδεμένο τό Κατσαντώνη κι' έλα

του τά παλληκάρια.

"Ένα μονάχα ζήτησε από τόν 'Αλή. Νά του έπιτρέψη νά πάρι μαζί του παλληκάρια τής έκλογής του.

'Ο 'Αλής τό δέχτηκε.

Χωρίς νά χάση καιρό ό Βεληγκέκας, διέταξε έλους τούς πολεμιστάς που βρισκόντουσαν στό Γιάννενα, δέκα χιλιάδες Τούρκους και 'Αρβανίτες δηλαδή, νά παραταχθούν μπροστά του.

"Έτσι κι' έγινε. Οι δέκα χιλιάδες πολεμιστάς παρατάχθηκαν κι' ό Βεληγκέκας πέρασε μπροστά τούς καθάλα σ' άλογό του και διάλεξε όχτακόσιους λογάδες, τρομερούς και φοβερούς στον κλεφτοπόλεμο.

Μέ τούς όχτακόσιους αυτούς Τουρκαλβανούς τράθηξε. άμέσως τήν άλλη μέρα γιά τ' "Αγραφα, σκορπίζοντας στό δρόμο του τήν έρήμωσι και τήν καταστροφή.

'Αποκεφάλιζε, κρεμοῦσε, έκαγαε, λεηλατούσε.

Σωστή θεομηνία.

Οί ραγιάδες, οι δύστυχοι και πολυθασασιμένοι τώ, περιχών αυτών νόμισαν πως ήρθε ή συντέλεια του κόσμου!...

Και δέν είχαν άδικο οι ταλαίπωροι χριστιανοί.

'Ο Βεληγκέκας, θέλοντας νά τρομοκρατήσει τούς ραγιάδες, συνοδεύεταν από τούς πιο σκληρούς Ντερβεναγάδες, από τούς πιο θηριώδεις 'Αρβανίτες και κυρίως, είχε δεξί του χέρι στην έξκστρατεία αυτή τόν τρομερό και διαδόητο γιά τήν άμνητία του Γιουσοῦφ 'Αράπη, ό όποιος μισούσε θανάσιμα τόν Κατσαντώνη γιά τό κακό που τούς είχε κάνει και γιά τόν άφανισμό τσών 'Αλθανών και Τούρκων πολεμιστών.

'Ο Κατσαντώνης δέν άργησε νά μάθι τήν άργανωσι και τό σκοπό τής έξκστρατείας αυτής. Και στην άρη παραμέρισε τήν άνδρεία του κι' άφησε νά τόν οδηγήση ή λογική. Θά ήταν τρέλλα νά χτυπηθι με όδόντα παλληκάρια που διέθετε με τόν Βεληγκέκα, τόν έμπειροπόλεμο και έοκυτόδεσ, που έβρισε πίσω του τόσο μεγέσο και διαλέχτο άσκέρι.

Μά ή λογική του Κατσαντώνη ή τόσο δικαιολογημένη έλλωστε — δέν κρήτση και πολύ. "Αρχισε νά έπικρατη πάλι ή άκατάβλητη κι' άσυκράτητη παλληκαριά του.

Και μία μέρα είπε στα παλληκάρια του:

—Φτάνει πεία, όρέ! 'Αρκετό, καιρό παίξαμε τό κρυφτό. 'Ο Κατσαντώνης

νης δέν κρύβεται κι' όλη ή Τουρκία νά ριχτι άπάνω του. Θά μηνύσω του Βεληγκέκα, αντρίκια και παλληκαρία, νά ρθι νά χτυπηθούμε κι' όποιον πάρι ό Χάρος!...

Οί σύντροφοι του Κατσαντώνη έμειναν, άπόλυτας σύμφωνοι.

'Η θέλησις του καπετανίου τούς ήταν γι' αυτούς προσαγή.

Χωρίς νά χάση λοιπόν καιρό ό τρομερός κλέφτης, έμήνυσε του Βεληγκέκα ότι θά τόν περιμένη νά πολεμήσουν στή θέσι 'Αλαμάνου!, σ' "Αγραφα..

'Ο Βεληγκέκας δέν έλασε καθόλου καιρό, μόλις έλαθε τήν ειδοποίησι του Κατσαντώνη.

"Έδωσε διαταγή στους πολεμιστάς του νά έτοιμαστούν και ό ίδιος, γρήγορος στό δρόμο καθώς ήταν, πήρε τριάντα Τζιοχανταραίους και τόν "Ελληνα γραμματέα του Γιάννη Ράγκο και τράθηξε δέκα λεπτά μπρος από αυτούς, άνυπομονώτας νά χτυπηθι τό γρηγορότερο με τόν τρομερό κλέφτη.

'Ο Κατσαντώνης με τά παλληκάρια του είχαν ταμπουρωθι στο μεταξύ και περιμένα.

Στό σάμα του Κατσαντώνη βρισκόταν τήν εποχή αυτή κι' ό Καραισκάκης, νέος άκόμα, αλλά γενναίος πολεμιστής.

'Ο Καραισκάκης, περιμένας με τούς άλλους νά φανθι ό Βεληγκέκας, είχε πάρι τό τηλεσκόπιο του Κατσαντώνη και κύτταξε μακριά τό δρόμο που έβρισε πρós τό ηλιμερι τούς. Κυτταζοντας έτσι, δέν άργησε νά διακρίνη τό Βεληγκέκα με τούς Τζιοχανταραίους νά πλησιάζουν.

'Ο Βεληγκέκας ήταν πεζός και βάδιζε μπρος-μπρος.

'Ο Καραισκάκης τόν άνεγνώρισε άμέσως άπ' τή στολή του και τήν άρματασία του. Ιόν ήξερε άπ' τόν καιρό που έζησε μικρός άκόμα στό σεράι του 'Αλή πασά και γυρίζοντας, είπε στον Κατσαντώνη:

—'Ερχεται, καπετανίε! Νάτος έκει κάτω, με καμμιά τριανταριά Τζιοχανταραίους..

'Ο Κατσαντώνης πήρε τό τηλεσκόπιο και κύτταξε.

—Ναι, έρχεται! φώναξε.

Και γυρίζοντας στα παλληκάρια, του τούς συμβούλεψε:

—Αυτός που ριχεται μπρος-μπρος, ό φεροπόδαρος είνε ό Βεληγκέκας. Μη βιασθιτε νά πυροβολήσετε. 'Αφήστε του, νά κοντοζυγώση και τότε θά του ριζούμε όλοι μαζί. "Ολοι μαζί, όρέ, άπάνω του. Φτάνει νά σκοτώσουμε αυτόν κι' ύστερα συγυρίζουμε και τούς άλλους. "Αν γλυτώση αυτός, είμαστε χαμένοι, με τό μπουλοῦκι που σέρνει μαζί του!..

Τά λόγια του Κατσαντώνη έμψύχωσαν τά παλληκάρια του. ήαταλάθαιναν πόσο σοφά, πόσο συνετá μιλούσε ό καπετανίος τούς.

"Αν σκοτωνόταν ό Βεληγκέκας, ό τρομερός πολεμιστής, ό έμνημόνητος του στρατού του, όλα θά τελειώναν καλά.

Τόν άφησαν λοιπόν νά πλησιάζι ώς δεκαπέντε βήματα και του ριζανε όλοι μαζί.

'Αρκετά βόλια βρήκα, τό Βεληγκέκα σε διάφορα μέρη του σώματος και τόν σώρισασι κάτω.

Χτυπημένος βαρειά ό τρομερός 'Αρβανίτης, φώναξε άγρια και πονεμένα.

—'Ο, λέ, λέ, με μπράβεν Γκισοῦρ! Δηλαδή:

—Πῶ!.. Πῶ!.. Πῶ!.. Μ' έσκότωσαν, οι Γκισοῦρδες!...

Χωρίς νά χάσουν καιρό οι Κατσαντωνέοι, τράθηξαν τά γιαταγάνια τούς και ώρμησαν έναντίον τών Τζιοχανταραίων, οι όποιοι συνώδευσαν τόν Βεληγκέκα.

"Εκείνοι θέλησαν νά ύπερασπιστούν τόν άρχηγό τούς, που βρισκόταν σωριασμένος και θγοῦσσε.

Οί σύντροφοι όμως του Κατσαντώνη τούς σκόρπισαν, κομμάτιασαν με τά γιαταγάνια τούς τό Βεληγκέκα, σκότωσαν δέκα Τζιοχανταραίους και τραυματίσαν και τό γραμματέα του 'Αλθανού καπετανίου Γιάννη Ράγκο, θραύσαντες τό σαγόνι του.

Μετα τό κατόρθωμά τούς αυτό, οι γενναίοι πολεμιστάς άνέθηκαν σ' έναν πλαγιό λόφο κι' άρχισαν νά χορεύουν, άνεμίζοντας ψηλά τά αιματόδρεχτα σπαθιά τούς και πυροβολούτες στον άέρα..

('Ακολουθεί)

• Ο Βεληγκέκας